

Statens Anatomi

Murray N. Rothbard

Statens Anatomi

MURRAY N. ROTHBARD

LvMI
MISES INSTITUTE

Oversat af Jonas Ejlersen

Oprindeligt udgivet som:

Anatomy of the State

Ludwig von Mises Institute
518 West Magnolia Avenue
Auburn, Alabama 36832
www.mises.org

ISBN: 978-1-933550-48-0

Den største fare
for staten
er uafhængig
intellektuel kritik.

Murray N. Rothbard

Indholdsfortegnelse

Hvad Staten Ikke Er[1]

Staten bliver næsten udelukkende betragtet som værende en institution, der leverer sociale services. Nogle teoretikere ærer staten som værende samfundets klimaks; andre ser den som en elskværdig, men ofte ineffektiv organisation til at opfylde sociale mål; men næsten alle anser den for at være et nødvendigt middel til at opnå menneskehedens mål; et middel, der skal stilles overfor den ”private sektor,” og som ofte vinder i kampen om ressourcer. Med demokratiets fødsel er sammenblandingen af stat og samfund blevet forstærket, indtil det er blevet normalt at høre synspunkter blive udtrykt, der overskrider næsten alle fornuftens grundprincipper, som ”vi er regeringen.” Den brugbare, kollektive terminologi ”vi” har gjort det muligt at kaste et ideologisk slør over virkeligheden i det politiske liv. Hvis ”vi er regeringen,” da vil alt, som en regering gør ved et individ, ikke blot

[1] Originalt udgivet i *Egalitarianism as a Revolt Against Nature and Other Essays* af Murray N. Rothbard (Auburn, Alabama: Mises Institute, 2000 [1974]), s. 55-88.

være retfærdigt og utyrannisk, men også være ”frivilligt” i forhold til det pågældende individ. Hvis staten har opbygget en stor offentlig gæld, som må betales ved at beskatte en gruppe til fordel for en anden, da bliver realiteten af denne byrde sløret ved at sige, ”at vi skylder det til os selv”; hvis staten indkalder en mand til værnepligt eller smider ham i fængsel for at have meninger, der går imod den offentlige politik, da ”er det hans eget valg,” og derfor foregår der ikke noget utilsigtet. Ifølge dette ræsonnement blev alle jøder, der blev myrdet af den nazistiske regering, *ikke* myrdet; i stedet må de have ”begået selvmord,” da de *var* regeringen (der var demokratisk valgt), og derfor var alt, hvad staten gjorde ved dem, frivilligt fra deres side af. Man skulle ikke tro, at det var nødvendigt at diskutere dette punkt, men alligevel er det et overvældende flertal i befolkningen, der i større eller mindre grad har denne fejlagtige holdning.

Vi må derfor understrege, at ”vi” *ikke* er regeringen; regeringen er *ikke* ”os.” Regeringen ”repræsenterer” ikke på nogen meningsfuld måde størstedelen af befolkningen.[2] Men selv hvis den gjorde, selv hvis 70 procent

[2] Vi kan i dette kapitel ikke uddybe de mange problemer og fejlslutninger, der er forbundet med ”demokrati.” Lad det her være tilstrækkeligt at sige, at en ægte agent eller

af befolkningen besluttede sig for at myrde de resterende 30 procent, så ville dette stadig være mord og ville ikke være frivilligt selvmord fra den slagtede minoritets side af.[3] Ingen kropslig metafor og ingen irrelevant bemærkning om, "at alle er en del af hinanden," må få lov til at forstyrre dette grundlæggende faktum.

Hvis staten da ikke er "os," hvis den ikke er "menneskeheden," der mødes for at finde løsninger på fælles problemstillinger, hvis den ikke er et forsamlingshusmøde eller en fritidsklub, hvad er den så? Kort sagt, er staten den organisation i samfundet, der forsøger at bevare et monopol over brugen af magt og vold på et givent territorium. Den er, i særdeleshed, den eneste

"repræsentant" altid er underlagt det pågældende individs ordrer, at han kan blive afskediget til enhver tid, og at han ikke kan agere i modstrid med sin overordnedes ønsker eller interesser. Det er klart, at "repræsentanten" i et demokrati aldrig kan udfylde sådan en agentfunktion, der kun er i harmoni med et libertariansk samfund.

[3] Socialdemokrater svarer ofte, at demokrati – flertallets valg af ledere – logisk indebærer, at majoriteten lader minoriteten have visse friheder, da minoriteten en dag kan blive majoriteten. Udover andre fejlslutninger, så kan dette argument ikke holde vand i tilfælde, hvor minoriteten ikke kan blive majoriteten, eksempelvis når minoriteten er af en anden race eller etnisk afstamning ift. majoriteten.

organisation i samfundet, der ikke genererer sine indtægter igennem frivillige bidrag eller betaling for dens services, men igennem tvang. Mens andre individer eller institutioner genererer deres indtægt ved at producere goder eller services og fredeligt og frivilligt sælger disse goder og services til andre, så genererer staten sin indtægt igennem tvangsmidler. Dvs. ved at benytte eller true med fængsel eller bajonetten.[4] Efter at have brugt magt og vold til at generere sin indtægt, så går staten videre til at regulere og diktere de øvrige aktiviteter, som dens underkuede individer foretager sig. Man skulle tro, at simple observationer af stater igennem historien og over hele verden ville være bevis nok for denne vurdering; men statens aktiviteter har så

[4] Joseph A. Schumpeter i *Capitalism, Socialism, and Democracy* (New York: Harper and Bros., 1942), s. 198:

> The friction or antagonism between the private and the public sphere was intensified from the first by the fact that ... the State has been living on a revenue which was being produced in the private sphere for private purposes and had to be deflected from these purposes by political force. The theory which construes taxes on the analogy of club dues or of the purchase of the service of, say, a doctor only proves how far removed this part of the social sciences is from scientific habits of mind.

Se også Murray N. Rothbard *The Fallacy of the 'Public Sector'*, New Individualist Review (sommerudgaven, 1961), s. 3.

længe været præget af en mytisk dunst, at det er nødvendigt at uddybe vurderingen.

Hvad Staten Er

Mennesket bliver født nøgen ind i denne verden og er nødt til at bruge sit sind til at lære, hvordan han kan tage ressourcerne, som naturen har givet ham, og transformere dem (for eksempel ved at investere i "kapital") til andre former og steder, hvor ressourcerne kan bruges til at tilfredsstille hans behov og forbedre hans levestandard. Den eneste måde, mennesket kan gøre dette, er ved at bruge sit sind og sin energi til at transformere ressourcer ("produktion") og udveksle disse produkter for produkter skabt af andre. Mennesket har fundet ud af, at igennem den frivillige, gensidigt fordelagtige udvekslingsproces kan produktiviteten, og dermed levestandarden, for alle involverede parter øges enormt. Den eneste "naturlige" retning for mennesket for at overleve og opnå velstand er derfor ved at bruge sit sind og sin energi til at engagere sig i produktions- og udvekslingsprocessen. Han gør dette ved først at finde naturressourcer og da ved at transformere dem (ved at "blande sin arbejdskraft" med dem, som Locke beskriver det) for at gøre dem til sin individuelle *ejendom* og da udveksle sin

ejendom for ejendom, som andre har opnået på tilsvarende vis. Den sociale vej, der er dikteret af menneskets naturlige behov, er derfor "ejendomsrets-" og "frimarkedsvejen" med gaver eller udveksling af disse rettigheder. Ved at følge denne vej har mennesket lært, hvordan man undgår "junglemetoden;" hvor der kæmpes om knappe ressourcer, så A kun kan komme i besiddelse af dem på bekostning af B; for i stedet at multiplicere disse ressourcer mangfoldigt i fredelig og harmonisk produktion og udveksling.

Den store, tyske sociolog, Franz Oppenheimer, påpegede, at der er to gensidigt udelukkende måder at opnå velstand på; den første måde kaldte han "det økonomiske middel." Den anden måde er mere simpel, forstået på den måde, at den ikke kræver produktivitet: det er metoden, hvor man beslaglægger en andens goder eller services ved at bruge magt og vold. Det er metoden kendetegnet ved ensidig konfiskering, eller tyveri, af andres ejendom. Det er denne metode, som Oppenheimer kaldte "det politiske middel" til at opnå velstand. Det bør være klart, at det fredelige brug af sind og energi i produktionen er den "naturlige" vej for menneskeheden: midlet til hans overlevelse og velstand på denne jord. Det bør ligeledes være klart, at det tvungne, udnyttende middel er i modstrid med naturloven; det er parasitisk, da det, i stedet for at føje til produktionen,

subtraherer den. Det ”politiske middel” kanaliserer produktion over til et parasitisk eller destruktivt individ eller gruppe; og denne kanalisering subtraherer ikke bare antallet af producenter, men den sænker også producentens incitament til at producere mere end til sine egne livsfornødenheder. På lang sigt ødelægger røveren sit eget subsistensgrundlag ved at formindske eller eliminere kilden til sine forsyninger. Men derudover agerer rovdyret, selv på kort sigt, i modstrid med sin egen menneskelige natur.

Vi er nu bedre stillet i forhold til at svare på spørgsmålet: hvad er *staten*? Staten er, med Oppenheimers ord, ”det politiske middels organisation;” det er systematiseringen af den aggressive proces over et givent territorium.[5] Kriminalitet er i bedste tilfælde sporadisk

[5] Franz Oppenheimer, *The State* (New York: Vanguard Press, 1926), s. 24-27:

> There are two fundamentally opposed means whereby man, requiring sustenance, is impelled to obtain the necessary means for satisfying his desires. These are work and robbery, one’s own labor and the forcible appropriation of the labor of others. ... I propose in the following discussion to call one’s own labor and the equivalent exchange of one’s own labor for the labor of others, the “economic means” for the satisfaction of need while the unrequited appropriation of the labor of others will be called the “political means.” ... The State is an organization of the political means. No State, therefore, can come into being until the economic means has created a

og uforudsigeligt; parasitismen er flygtig og den påtvungne, parasitiske livline kan blive lukket på et hvilket som helst tidspunkt igennem ofrenes modstand. Staten leverer en legaliseret, ordnet, systematisk kanal for aggressionen imod privat ejendom; den gør samfundets parasitiske klasses livline forudsigelig, sikker og relativt "fredelig."[6] Da produktion altid må komme før rovdrift, er det frie marked ældre end staten. Staten er aldrig blevet skabt igennem en "social kontrakt," den er altid blevet skabt igennem erobring og udnyttelse. Det klassiske paradigme var en erobrende stamme, der, i et pusterum i dens tidsærede metode med at røve og myrde en erobret stamme, indså, at tidsrummet for plyndring ville være længere og mere stabilt, og

> definite number of objects for the satisfaction of needs, which objects may be taken away or appropriated by warlike robbery.

[6] Albert Jay Nock skrev livagtigt, at:

> the state claims and exercises the monopoly of crime. ... It forbids private murder, but itself organizes murder on a colossal scale. It punishes theft, but itself lays unscrupulous hands on anything it wants, whether the property of citizen or of alien.

Nock i *On Doing the Right Thing, and Other Essays* (New York: Harper and Bros., 1929), s. 143; citeret i Jack Schwartzmans "Albert Jay Nock – A Superfluous Man," *Faith and Freedom* (December, 1953), s. 11.

situationen ville være mere behagelig, hvis den erobrede stamme fik lov til at leve og producere, og den erobrende stamme bosatte sig iblandt dem som herskere og krævede en fast årlig betaling.[7] En metode at skabe en stat på kan illustreres på følgende måde: i det sydlige "Ruritanias" bakker er der en gruppe banditter, der formår at få fysisk kontrol over territoriet, og til sidst erklærer banditlederen sig selv som "konge af den suveræne og uafhængige regering af Sydruritania;" og, hvis han med sine mænd har styrken til at bevare dette styre i et stykke tid, da vil, ak og ve, en ny stat slutte sig til "nationfamilien," og de tidligere banditledere er blevet forvandlet til at være rigets lovmæssige adel.

---

[7] Oppenheimer, *The State*, s. 15:

> What, then, is the State as a sociological concept? The State, completely in its genesis ... is a social institution, forced by a victorious group of men on a defeated group, with the sole purpose of regulating the dominion of the victorious group of men on a defeated group, and securing itself against revolt from within and attacks from abroad. Teleologically, this dominion had no other purpose than the economic exploitation of the vanquished by the victors.

Og Jouvenel har skrevet: "the State is in essence the result of the successes achieved by a band of brigands who superimpose themselves on small, distinct societies." Bertrand de Jouvenel, *On Power* (New York: Viking Press, 1949), s. 100-101.

HVORDAN STATEN BESKYTTER SIG SELV

Når først en stat er blevet etableret, bliver den herskende gruppes eller ”klasses” problem at finde ud af, hvordan de bevarer deres styre.[8] Mens magt er deres *modus operandi*, er deres grundlæggende og langsigtede problem ideologisk. Det skyldes, at *enhver* regering (ikke blot en ”demokratisk” regering) skal støttes af majoriteten af dens befolkning for at kunne fortsætte i embedet. Denne støtte behøver ikke at være aktiv entusiasme; det kan blot være passiv opgivenhed, som stod befolkningen overfor en uundgåelig naturlov. Men det skal være støtte i en eller anden form for accept, ellers vil herskernes minoritet med tiden blive opvejet af den aktive modstand fra majoriteten af befolkningen. Da rovdrift skal understøttes af et produktionsoverskud, er det nødvendigvis sandt, at klassen, der udgør staten - fuldtidsbureaukratiet (og

---

[8] Angående den kritiske skelnen imellem ”kaste,” en gruppe med privilegier eller byrder, der med tvang bliver givet eller håndhævet af staten, og det marxistiske ”samfundsklasse-koncept,” se Ludwig von Mises' *Theory and History* (New Haven, Conn.: Yale University Press, 1957), s. 112.

adelen) – må bestå af en relativt lille minoritet af landet, selvom den selvfølgelig kan købe sig allierede iblandt vigtige grupper i befolkningen. Derfor er herskernes hovedopgave altid at sikre sig den aktive eller resignerede accept fra majoriteten af befolkningen.[9,10]

En måde at sikre støtte er, selvfølgelig, igennem skabelsen af økonomiske interesser. Kongen kan derfor ikke herske alene; han er nødt til at have en større gruppe følgere, der nyder magtens forudsætninger: eksempelvis medlemmer af statsapparatet som

[9] Denne accept indebærer selvfølgelig ikke, at statsstyret er blevet ”frivilligt”; for selv hvis støtten fra majoriteten er aktiv og ivrig, så er denne støtte ikke et tegn på enstemmighed fra hvert eneste individ.

[10] At enhver regering, uanset hvor diktatorisk overfor sine borgere, må være i besiddelse af en sådan støtte, er blevet illustreret af skarpsindige, politiske teoretikere som Étienne de la Boétie, David Hume og Ludwig von Mises. Se David Hume ”Of the First Principles of Government” i *Essays, Literary, Moral and Political* (London: Ward, Locke, and Taylor, n.d.), s. 23; Étienne de la Boétie i *Anti-Dictator* (New York: Columbia University Press, 1942), s. 8-9; Ludwig von Mises i *Human Action* (Auburn, Ala.: Mises Institute, 1998), s. 188. For flere bidrag fra Bóetie angående analyser af staten, se Oscar Jaszis og John D. Lewis’ *Against the Tyrant* (Glenoe, Ill.: The Free Press, 1957), s. 55-57.

fuldtidsbureaukratiet eller den etablerede adel.[11] Men dette sikrer blot en mindre gruppe ivrige støtter, og selv det essentielle køb af støtte igennem subsidier og andre bevillinger vinder stadig ikke majoritetens samtykke. For at få denne essentielle accept må majoriteten igennem *ideologi* overbevises om, at deres regering er god, klog og, i det mindste, uundgåelig, og med sikkerhed bedre end nogen tænkelige alternativer. At promovere denne ideologi iblandt befolkningen er de "intellektuelles" væsentligste sociale opgave. Det skyldes, at størstedelen af mennesker ikke selv skaber deres ideer eller selvstændigt gennemtænker disse ideer; de følger passivt de ideer, der bliver antaget og dissemineret af den intellektuelle klasse. De intellektuelle er derfor "meningsdannerne" i samfundet. Og da det netop er dannelsen af meninger, som staten mest desperat har brug for, så bliver grundlaget for den oldgamle alliance imellem staten og de intellektuelle tydeligt.

Det er klart, at staten behøver de intellektuelle; men det er ikke så klart, hvorfor de intellektuelle behøver

[11] La Boétie i *Anti-Dictator*, s. 43-44:

> Whenever a ruler makes himself dictator ... all those who are corrupted by burning ambition or extraordinary avarice, these gather around him and support him in order to have a share in the booty and to constitute themselves petty chiefs under the big tyrant.

staten. Formuleret på en forsimplet måde kan vi sige, at den intellektuelles levebrød aldrig er helt sikkert i det frie marked; det skyldes, at den intellektuelle her må sætte sin lid til massernes værdier og valg, og det, der netop karakteriserer masserne, er, at de generelt er uinteresserede i intellektuelle anliggender. Staten er, på den anden side, villig til at tilbyde de intellektuelle en sikker og permanent plads i statsapparatet; og dermed en sikker indtægt og prestige. For de intellektuelle vil blive klækkeligt belønnet for den vigtige funktion, de varetager for statens herskere – den gruppe, de nu bliver en del af.[12]

Alliancen imellem staten og de intellektuelle blev symboliseret ved professorerne i det nittende århundrede på Berlins universitet, der ivrigt ønskede at danne

[12] Dette indebærer på ingen måde, at alle intellektuelle allierer sig med staten. Angående forskellige syn på alliancer imellem intellektuelle og staten, se Bertrand de Jouvenels "The Attitude of the Intellectuals to the Market Society," *The Owl* (januar, 1951), s. 19-27; idem, "The Treatment of Capitalism by Continental Intellectuals," i F.A. Hayeks *Capitalism and the Historians* (Chicago: University of Chicago Press, 1954), s. 93-123; genoptrykt I George B. de Huzar, *The intellectuals* (Glencoe, Ill.: The Free Press, 1960), s. 385-399; og Schumpeters *Imperialism and Social Classes* (New York: Meridian Books, 1975), s. 143-155.

den ”intellektuelle livvagt for Hohenzollern-huset.” I nutiden kan vi notere os den sigende kommentar fra en fremtrædende marxistisk videnskabsmand angående professor Wittfogels kritiske studie om orientalsk despotisme: ”Civilisationen, som professor Wittfogel så bitterligt angriber, var en, der kunne gøre poeter og videnskabsmænd til embedsmænd.”[13] Af utallige eksempler kan vi påpege den nylige udvikling af ”strategividenskaben,” der har til formål at støtte statens primære magtudøvende arm: militæret.[14] En anden

[13] Joseph Needham i ”Review of Karl S. Wittfogel, *Oriental Despotism*,” *Science and Society* (1958), s. 65. Needham skriver også, at “de successive [kinesiske] kejsere blev betjent igennem alle aldre af et stort følge af bemærkelsesværdigt humane og upartiske lærde,” s. 61. Wittfogel bemærker angående den Konfucianske doktrin, at herligheden ved den herskende klasse hvilede på dens høflige embedsmænd, der var en kombination af lærde og bureaukrater, og hvis skæbne var at være professionelle herskere, der skulle diktere masserne. Karl A. Wittfogel, *Oriental Despotism* (New Haven, Conn.: Yale University Press, 1957), s. 320-321 passim. For at se en mening, der står i kontrast til Needhams, se, cf. Johan Lukacs, ”Intellectual Class or Intellectual Profession?” i Huszars *The Intellectuals*, s. 521-522.

[14] Jeanne Ribs, ”The War Plotters,” *Liberation* (august, 1961), s. 13, “[s]trategikere insisterer på, at deres bekæftigelse fortjener ’hæder svarende til militærprofessionens akademiske

hæderkronet institution er den officielle eller "statslige" historiker, der er dedikeret til at viderebringe de herskendes synspunkter angående deres og deres forgængeres handlinger.[15]

Staten og dens intellektuelle har benyttet mange og varierende argumenter for at få befolkningen til at støtte deres styre. Grundlæggende kan delene af deres argumentation opsummeres på følgende måde: (a) statens herskere er store, kloge mænd (de "hersker med

---

modstykke.'" Se også Marcus Raskin, "The Megadeath Intellectuals," *New York Review of Books* (14. november, 1963), s. 6-7.

[15] Således advokerede historikeren, Conyers Read, i sin åbningstale for at undertrykke historiske fakta til fordel for "demokratiske" og nationale værdier. Read proklamerede, at "total krig, uanset om den er varm eller kold, hverver alle til hæren og opfordrer alle til at påtage sig sin rolle. Historikeren er ikke mindre bundet af denne opgave end fysikeren," Read, "The Social Responsibilities of the Historian," *American Historical Review* (1951): 283. For en kritik af Read og andre dele af statshistorie, se Howard K. Beale, "The Professional Historian: His Theory and Practice," *The Pacific Historical Review* (august, 1953), s. 227-255. Herudover, cf. Herbert Butterfield, "Official History: Its Pitfalls and Criteria," *History and Human Relations* (New York: Macmillan, 1952), s. 182-224; og Harry Elmer Barnes, *The Court Historians Versus Revisionism* (ikke dateret), s. 2.

guddommelig ret," de er menneskehedens "aristokrati," de er "videnskabelige eksperter"), meget større og klogere end den gode, omend letsindige, befolkning, og (b) hersker i det omfang, at en regering er uundgåelig, absolut nødvendig og langt bedre end den ubeskrivelige ondskab, der ville opstå som følge af regeringens fald. Sammenslutningen imellem kirke og stat var en af de ældste og mest succesrige af disse ideologiske enheder. Herskeren var enten velsignet af Gud eller, som i tilfældet med enevælde i mange orientalske despotiske styrer, var Gud selv; dermed var enhver form for modstand imod hans styre blasfemi. Staternes præsteflok udøvede den grundlæggende intellektuelle funktion af at vinde majoritetens støtte og endda tilbedelse af herskerne.[16]

Et andet succesfuldt virkemiddel var at indgyde frygt overfor ethvert styresystem eller fraværet af et styresystem. Det nuværende styre, sagde man, giver borgerne en essentiel service, som de skal være yderst taknemmelige for: beskyttelse imod sporadiske kriminelle og røvere. Staten sørgede ganske vist for at bevare sit

[16] Cf. Wittfogel, *Oriental Despotism,* s. 87-100. Angående religionens modstridende roller ift. Staten i Kina og Japan, se Norman Jacobs, *The Origin of Modern Capitalism and Eastern Asia* (Hong Kong: Hong Kong University Press, 1958), s. 161-194.

eget rovdriftsmonopol, så privat og usystematisk kriminalitet blev holdt på et minimum; staten har altid været jaloux på sit eget domæne. Staten har i særdeleshed haft succes med at indgyde frygt overfor *andre* statsledere. Eftersom Jordens landareal er blevet delt ud imellem specifikke stater, var en af de grundlæggende doktriner for staten at identificere sig selv med det territorium, den styrede. Da de fleste mænd har en tendens til at elske deres hjemland, så var identifikationen af det land og dets folk med staten et middel til at få naturlig patriotisme til at arbejde til statens fordel. Hvis "Ruritania" blev angrebet af "Walldavia," var den første opgave for staten og dens intellektuelle at overbevise Ruritanias befolkning om, at angrebet i virkeligheden var på *befolkningen* og ikke bare på den regerende klasse. På denne måde blev krige imellem *herskere* omdannet til at være krige imellem *befolkninger*, hvor hver befolkning kom til sin herskers undsætning med den fejlagtige tro på, at dens hersker forsvarede *befolkningen*. Denne "nationalistiske" tilgang har kun været succesfuld, i den vestlige verden, i de seneste århundreder; det er ikke så længe siden, at størstedelen af befolkningen anså krige som værende irrelevante kampe imellem forskellige grupper af adelige.

Der har været mange, subtile ideologiske våbner, som staten har benyttet igennem historien. Et

fremragende våben har været tradition. Desto længere et statsstyre har været i stand til at bevare sig selv, desto mere kraftfuldt har dette våben været; for da har X-dynastiet eller Y-staten tilsyneladende vægten af mange århundreders tradition bag sig.[17] Dyrkelsen af sine forfædre bliver da et ikke særligt subtilt middel til at tilbede sine tidligere herskere. Den største fare for staten er uafhængig intellektuel kritik; der er ikke nogen bedre måde at forstumme denne kritik på end at angribe enhver isoleret stemme, enhver der stiller spørgsmålstegn, som en blasfemisk krænker af sine forfædres visdom. En anden stærk ideologisk kraft er at misbillige *individet* og ophøje kollektivet i samfundet. Da ethvert styre indebærer majoritetens accept, kan enhver ideologisk fare for et styre kun starte fra et enkelt eller et par selvstændigt tænkende individer.

[17] Jouvenel, *On Power*, s. 22:

> The essential reason for obedience is that it has become a habit of the species. … Power is for us a fact of nature. From the earliest days of recorded history, it has always presided over human destinies … the authorities which ruled [societies] in former times did not disappear without bequeathing to their successors their privilege nor without leaving in men's minds imprints which are cumulative in their effect. The succession of governments which, in the course of centuries, rule the same society may be looked on as one underlying government which takes on continuous accretions.

Den nye idé, og ikke mindst den nye, kritiske idé, må nødvendigvis starte som en lille minoritets holdning; derfor må staten tidligt adressere ideen ved at latterliggøre enhver holdning, der går imod den holdning, masserne har. "Lyt blot til dine brødre" eller "tilpas dig samfundet" bliver da ideologiske våben til at knuse individuelle, afvigende meninger.[18] Med sådanne tiltag vil masserne aldrig indse, at kejseren ikke har tøj på.[19] Det er også vigtigt for staten at få dens styre til at virke uundgåeligt; selv hvis dens styre ikke er populært, så vil det da blive mødt med passiv resignation, som eksemplificeret ved udtrykket om uundgåeligheden af "døden og skatter." En måde er at fremkalde historiografisk determinisme i modsætning til individets frie vilje. Hvis X-dynastiet regerer over os, da skyldes det,

---

[18] Angående denne brug af kinesisk religion, se Norman Jacobs, passim.

[19] H.L. Mencken, *A Mencken Chrestomathy* (New York: Knopf, 1949), s. 145:

> All [government] can see in an original idea is potential change, and hence an invasion of its prerogatives. The most dangerous man, to any government, is the man who is able to think things out for himself, without regard to the prevailing superstitions and taboos. Almost inevitably he comes to the conclusion that the government he lives under is dishonest, insane and intolerable, and so, if he is romantic, he tries to change it. And even if he is not romantic personally he is very apt to spread discontent among those who are.

at de Ubønhørlige Historiske Love (eller den Guddommelige Vilje eller de Absolutte Kræfter eller de Materielle, Produktive Kræfter) har besluttet det, og intet, et sølle individ gør, kan ændre på denne uundgåelige bekendtgørelse. Det er også vigtigt for staten at indpode sin befolkning en afsky overfor enhver ”historisk konspirationsteori;” for en søgen efter ”konspirationer” betyder en søgen efter motiver og en tildeling af ansvar for historiske ugerninger. Hvis en hvilken som helst form for tyranni (eller modtagelse af bestikkelse, aggressiv krigsførelse) ikke var forårsaget af statslederne, men af mystiske og magiske ”sociale kræfter” eller af verdens uperfekte tilstand, eller at alle på en eller anden måde var ansvarlige (”Vi Er Alle Mordere,” proklamerer et slogan), da er der ikke nogen grund til, at befolkningen bliver indigneret eller sætter sig op imod den slags ugerninger. Derudover betyder et angreb på ”konspirationsteorier,” at befolkningen bliver mere godtroende ift. begrundelserne med ”den generelle velfærd,” som altid bliver fremsat af staten for at retfærdiggøre sine despotiske handlinger. En ”konspirationsteori” kan ryste systemet ved at få befolkningen til at tvivle på statens ideologiske propaganda.

En anden metode, der er blevet testet og har været succesfuld, til at få befolkningen til at bøje sig for statens vilje har været at indgyde skyldfølelse. Enhver

stigning i privat velfærd kan blive angrebet som "uanstændig grådighed," "materialistisk adfærd" eller "overflødig velstand;" at profitere kan blive angrebet som "udnyttelse" og "ågerrenter;" gensidigt fordelagtige udvekslinger bliver nedgjort som værende "selviske," og på en eller anden måde kommer man altid til konklusionen, at flere ressourcer bør blive kanaliseret fra den private sektor til den "offentlige" sektor. Den indpodede skyldfølelse gør befolkningen mere opsat på at gøre netop det. For mens individer har en tendens til at hengive sig til "selvisk grådighed," så bliver statsledernes manglende evne til at indgå i gensidigt fordelagtige udvekslinger anset for at symbolisere *deres* hengivenhed til højere og mere noble formål – parasitisk rovdrift bliver åbenbart moralsk ophøjet og æstetisk sammenlignet med fredeligt og produktivt arbejde.

I den nuværende og mere sekulære tid er statens guddommelige ret blevet erstattet af en ny gud: Videnskaben. Statsledelse bliver nu anset for at være ultravidenskabeligt og bestående af eksperters planlægning. Men, mens der oftere appelleres til "fornuft" end i tidligere århundreder, så er dette ikke individets og hans frie viljes reelle fornuft; det er stadig kollektivistisk og deterministisk og indebærer stadig holistiske aggregater og manipulation, som statslederne påtvinger deres passive befolkning.

Det øgede brug af videnskabelig jargon har gjort statens intellektuelle i stand til at konstruere obskure undskyldninger for statslig ledelse, der ville være blevet mødt med hån af en befolkning i en simplere tidsalder. En røver, der retfærdiggør sit tyveri ved at sige, at han i virkeligheden hjælper sine ofre, da hans forbrug giver et boost til detailhandlen, ville skabe få konvertitter; men når denne teori bliver maskeret med Keynesianske ligninger og imponerende referencer til "multiplikatoreffekten," så er det desværre mere overbevisende. Og dermed fortsætter angrebet på sund fornuft, hvor hver tidsalder udfører opgaven på sin egen måde. Dermed må staten ufortrødent, da ideologisk support er vitalt for den, forsøge at imponere befolkningen med sin "legitimitet" for at gøre sine aktiviteter forskellige fra almindelige røveres aktiviteter. Det er ikke et tilfælde, at den utrætteligt angriber sund fornuft - som Mencken livagtigt beskrev:

> Den gennemsnitlige mand, uanset hvilke fejl han ellers måtte have, ser i det mindste tydeligt, at staten er noget, der ligger uden for ham og majoriteten af sine landsmænd – at det er en separat, uafhængig og fjendtlig kraft, som han kun delvist kan kontrollere, og som kan gøre stor skade på ham. Er det et ubetydeligt faktum, at et røveri imod staten overalt bliver anset for ikke at være mindre betydeligt end at røve et individ eller endda en virksomhed? ... Det, der

ligger bag alt dette, mener jeg, er en dyb fornemmelse for antagonismen imellem staten og den befolkning, den hersker over. Den bliver ikke opfattet som en borgerlig komite, der er valgt til at varetage de kommunale gøremål for hele befolkningen, men som en separat og autonom virksomhed, der primært er dedikeret til at udnytte befolkningen til fordel for sine egne medlemmer. ... Når en privat borger bliver røvet, så bliver en værdig mand frataget frugterne af sit initiativ og arbejde; når staten bliver røvet, er det værste, der kan ske, at specifikke slyngler og dagdrivere har færre penge at lege med, end de havde før. Ideen, om at de skulle have tjent de penge, bliver aldrig luftet; for de fleste fornuftige mænd ville dette virke latterligt.[20]

[20] Ibid., s. 146-147.

Hvordan Staten Overskrider Sine Begrænsninger

Som Bertrand de Jouvenel klogt har påpeget, så har mennesker igennem århundreder formet koncepter designet til at begrænse og kontrollere udøvelsen af statsmagten; og staten har, med hjælp fra dens allierede intellektuelle, været i stand til at omdanne det ene efter det andet af disse koncepter til intellektuel blåstempling, som den føjer til sine dekreter og handlinger. Oprindeligt betød konceptet om guddommelig suverænitet i Vesteuropa, at konger kunne regere i overensstemmelse med guddommelig lov; kongerne omdannede konceptet til at blåstemple alle kongens handlinger som værende guddommeligt godkendt. Konceptet om parlamentarisk demokrati begyndte som en populær kontrol af enevældet; det endte med, at parlamentet blev den essentielle del af staten, og alle dets handlinger fuldstændig suveræne. Som Jouvenel konkluderer:

> Mange, der har skrevet om suverænitetsteorier, har udarbejdet en … af disse restriktive enheder. Men

> når det kommer til stykket, har hver eneste af disse teorier før eller siden mistet sin oprindelige funktion og er blot blevet et springbræt til magt ved at give magten en stærk støtte i en usynlig suverænitet, som den med tiden succesfuldt kan identificere sig selv med.[21]

Det er gået på samme måde med mere specifikke doktriner: De ”naturlige rettigheder,” som stadfæstet af John Locke og *the Bill of Rights* blev til det statslige ”retten til et job;” utilitarisme gik fra argumenter for frihed til argumenter imod at modsætte sig statens invasion af frihedsrettigheder, osv.

Det mest ambitiøse forsøg på at begrænse staten har med sikkerhed været *the Bill of Rights* og andre restriktive dele af den amerikanske forfatning, hvori beskrevne begrænsninger blev den grundlæggende lov, som skulle tolkes af en juridisk enhed, der angiveligt var uafhængig af de andre grene af staten. Alle amerikanere er bekendte med processen, hvorved forfatningens begrænsninger er blevet uvægerligt udvidet i de sidste hundrede år. Men få har haft indsigten, som professor Charles Black har haft, til at indse, at staten i denne proces i grove træk har transformeret domstolsprøvelse fra at have en begrænsende funktion til i

[21] Jouvenel, *On Power*, s. 27.

stedet at være endnu et instrument til at levere ideologisk legitimitet til statens handlinger. Det skyldes, at hvis et juridisk dekret om "forfatningsstridigt" fungerer som en heftig kontrol af staten, så vil en implicit eller eksplicit dom om "i overensstemmelse med forfatningen" være et kraftfuldt våben til at få befolkningen til at acceptere stadig mere magt til staten.

Professor Black begynder sin analyse med at påpege den kritiske nødvendighed for "legitimitet" for hvilken som helst stats overlevelse, hvor denne legitimitet symboliserer majoritetens grundlæggende accept af staten og dens handlinger.[22] Legitimitet bliver særligt et problem i lande som USA, hvor "betydelige begrænsninger er bygget ind i den teori, som staten hviler på." Det, der er behov for, tilføjer Black, er et middel, hvorved staten kan forsikre befolkningen om, at dets øgede magt ganske vist er i overensstemmelse med forfatningen. Og dette, konkluderer han, har været domstolsprøvelsens primære historiske funktion.

Lad os lade Black illustrere problemstillingen:

> Den største risiko [for staten] er utilfredshed og en følelse af vrede, der spredes bredt i befolkningen og

[22] Charles L. Black, Jr., *The People and the Court* (New York: Macmillan, 1960), s. 35.

> et tab af moralsk autoritet hos staten som sådan, uanset hvor længe det kan holdes ved lige igennem magt eller manglende handling eller manglen på et tiltrækkende og øjeblikkeligt tilgængeligt alternativ. Næsten alle, der lever under en stat med begrænsning på dens magtbeføjelser, må før eller siden blive underlagt statslig handling, som han som privat individ anser for at være uden for statens magtbeføjelser eller decideret forbudt for staten. En mand bliver indkaldt til militærtjeneste, selvom han ikke kan finde noget i forfatningen om at blive indkaldt. ... En landmand får at vide, hvor meget hvede han må dyrke; han mener, og det samme gør nogle respekterede advokater, at staten har lige så meget ret til at fortælle ham, hvor meget hvede han må dyrke, som den har til at fortælle ham, hvem hans datter kan gifte sig med. En mand ryger i fængsel for at sige, hvad han vil, og han går frem og tilbage i sin celle, mens han reciterer... "Kongressen må ikke lave nogen love, der kompromitterer ytringsfriheden." ... En forretningsmand får at vide, hvad han må - og skal - tage for kærnemælk.

Der er en reel nok fare for, at hvert af disse individer (og hvem er ikke en af dem?) vil konfrontere konceptet om begrænsning af staten med virkelighedens (som han ser den) åbenlyse overskridelse af de faktiske

begrænsninger og drage den åbenlyse konklusion angående statussen på statens legitimitet.[23]

Denne fare bliver afværget ved, at staten fremsætter doktrinen om, at et agentur skal have den ultimative beslutningskraft angående forfatningsmæssighed, og at dette agentur i sidste ende skal være *en del* af den føderale regering.[24] For imens det lader til, at den føderale forfatningsdomstols angivelige uafhængighed har spillet en stor rolle i at gøre statens handlinger til en slags Hellig Skrift for størstedelen af befolkningen, så er det også og altid sandt, at forfatningsdomstolen er en del af statsapparatet og bliver udpeget af statens udøvende og lovgivende grene. Black indrømmer, at dette betyder, at staten har sat sig selv som dommer i sine egne sager og overskrider dermed et

[23] Ibid., s. 42-43.

[24] Ibid., s. 52:

> The prime and most necessary function of the [Supreme] Court has been that of validation, not that of invalidation. What a government of limited powers needs, at the beginning and forever, is some means of satisfying the people that it has taken all steps humanly possible to stay within its powers. This is the condition of its legitimacy, and its legitimacy, in the long run, is the condition of its life. And the Court, through its history, has acted as the legitimation of the government.

grundlæggende juridisk princip ift. at nå frem til retfærdige beslutninger. Han nægter kategorisk muligheden for et alternativ.[25]

Black tilføjer:

> Problemet bliver da at udarbejde et statsligt beslutningsmiddel, som [forhåbentligt] vil reducere intensiteten af protesterne, om at staten er dommer i sin egen sag, til et tolerabelt minimum. Efter at have gjort dette kan man blot håbe på, at disse protester, *selvom de i teorien stadig er holdbare* [min fremhævelse], i praksis vil miste nok af sin kraft til, at den dømmende institutions legitimerende arbejde kan vinde accept.[26]

---

[25] For Black er denne "løsning" himmelråbende selvindlysende på trods af, at den er paradoksal:

> the final power of the State ... must stop where the law stops it. And who shall set the limit, and who shall enforce the stopping, against the mightiest power? Why, the State itself, of course, through its judges and its laws. Wo controls the temperate? Who teaches the Wise? (Ibid., s. 32-33)

Og:

> Where the questions concern governmental power in a sovereign nation, it is not possible to select an umpire who is outside government. Every national government, so long as it is a government, must have the final say on its own power. (Ibid., s. 48-49)

[26] Ibid., s. 49.

I sin sidste analyse anser Black resultaterne af statens fortsatte domsfældelse i sine egne sager, ift. retfærdighed og legitimitet, som værende ”noget af et mirakel.”[27]

Ved at anvende sin tese ved den berømte konflikt imellem Højesteretten og *the New Deal*, irettesætter professor Black skarpt sine kollegaer, der var for *the New Deal*, for deres kortsynethed, når de fordømte obstruktionen fra forfatningsdomstolen:

> Standardversionen af historien om the New Deal og domstolen, selvom den på sin vis er nøjagtig, flytter betoningen det forkerte sted hen. ... Den fokuserer

[27] Denne mirakuløse tilskrivning til staten minder om James Burnhams retfærdiggørelse for staten igennem mysticisme og irrationalitet:

> In ancient times, before the illusions of science had corrupted traditional wisdom, the founders of cities were known to be gods or demigods. ... Neither the source nor the justification of government can be put in wholly rational terms ... why should I accept the hereditary or democratic or any other principle of legitimacy? Why should a principle justify the rule of that man over me? ... I accept the principle, well ... because I do, because that is the way it is and has been.

James Burnham, *Congress and the American Tradition* (Chicago: Regnery, 1959), s. 3-8. Men hvad hvis man ikke accepterer dette princip? Hvordan ville ”det” så være?

> på udfordringerne; den udelader altid, hvordan det hele endte. Resultatet af sagen blev [og det er dette, jeg gerne vil fremhæve], at efter at have modsat sig i 24 måneder... placerede Højesteretten, uden en eneste ændring til lovens sammensætning eller betydning, *sit godkendende legitimitetsstempel på the New Deal og på den helt nye opfattelse af den amerikanske regeringsførelse.*[28]

På denne måde var Højesteretten i stand til at give nådestødet til den store del af amerikanere, der havde haft stærke, forfatningsmæssige protester overfor *the New Deal*:

> Alle var selvfølgelig ikke tilfredse. Den Bonnie Prince Charlie-lignende situation for forfatningsmæssig laissez-faire skaber stadig røre i hjerterne på et par fanatikere i den bitre fantasiverdens højlande. Men der er ikke længere nogen signifikant eller truende offentlig tvivl ift. Kongressens forfatningsmæssige magt til at håndtere den nationale økonomi, som den gør. ... Vi havde ikke andre midler end Højesteretten til at formidle legitimitet til *the New Deal.*[29]

[28] Black, *The People and the Court,* s. 64.

[29] Ibid., s. 65.

Som Black anerkender, var den store, politiske teoretiker, der så – og på forhånd så – det eklatante hul i lovgivningen om forfatningsmæssigt at begrænse regeringen ved at give den ultimative fortolkningsmagt til Højesteretten, John C. Calhoun. Calhoun var ikke tilfreds med "miraklet," men fortsatte i stedet med en dybdegående analyse af det forfatningsmæssige problem. I *Disquisition* illustrerer Calhoun statens indbyggede tendens til at bryde begrænsningerne i sådan en forfatning:

> En nedfældet forfatning har med sikkerhed mange og betydelige fordele, men det er en stor fejl at antage, at den blotte indsættelse af provisioner til at begrænse og indskrænke statens magt *uden at give dem, der skal beskyttes af provisionerne, et middel til at håndhæve deres overholdelse* [min fremhævelse] vil være tilstrækkeligt til at forhindre det største og dominerende parti i at misbruge sin magt. Værende partiet, der styrer regeringen, vil de, igennem den samme forfatning, der gør staten nødvendig for at beskytte samfundet, være positive overfor den forfatningsmæssigt tildelte magt og være imod de restriktioner, der har som formål at begrænse regeringen. ... Det mindre eller svagere parti vil derimod have den modsatte holdning og anse dem [restriktionerne] for at være essentielle for beskyttelsen af dem overfor det dominerende parti. ... Men når der

> ikke er noget middel, de kan bruge til at tvinge det større parti til at anerkende sine begrænsninger, er den eneste tilbageværende mulighed en striks opbygning af forfatningen. ... Ift. dette ville det store parti anbefale en fri konstruktion. ... Det ville være konstruktion imod konstruktion – den ene vil mindske, og den anden vil udvide statens magt mest muligt. Men til hvilken verdens nytte vil det lille partis strikse konstruktion være imod det store partis frie konstruktion, når det ene har al statens magt til at trumfe sin konstruktion igennem, og det andet er frataget alle midler til at trumfe sin konstruktion igennem? I så ulige en kamp vil der ikke være tvivl om udfaldet. Partiet, der er for restriktionerne, vil være overmatchet. ... Resultatet af kampen vil være en undergravning af forfatningen. ... restriktionerne vil med det samme blive annulleret, og staten kan blive omdannet til en stat med ubegrænset magt.[30]

En af de få forskere i politik, der værdsatte Calhouns analyse af forfatningen, var professor J. Allen Smith. Smith bemærkede, at forfatningen var designet med kontrolmekanismer for at begrænse enhver statslig magt, men at den alligevel havde udviklet en højesteret

[30] John C. Calhoun, *A Disquisition on Government* (New York: Liberal Arts Press, 1953), s. 25-27. Yderligere, cf. Murray N. Rothbard, “Conservatism and Freedom: A Libertarian Comment,” *Modern Age* (foråret, 1961), s. 219.

med monopol på fortolkningen af forfatningen. Hvis den føderale regering blev kreeret med det formål at kontrollere de enkelte staters invasion af den individuelle frihed, hvem skulle så kontrollere den føderale magt? Smith vedholdt, at indbygget i ideen om kontroltilgangen i forfatningen var der den medfølgende holdning, at en enkelt gren af staten ikke kunne tildeles den ultimative fortolkningsret: "Folket antog, at den nye regering ikke kunne få lov til at beslutte omfanget af sin egen autoritet, da det ville gøre regeringen, og ikke forfatningen, til den højeste instans."[31]

Løsningen, som Calhoun foreslog (og som i dette land blev bakket op af skribenter som Smith), var selvfølgelig den berømte doktrin om "samtidig majoritet." Hvis en betydelig minoritetsinteresse i landet, i særdeleshed en delstatsregering, mente, at den føderale

---

[31] J. Allen Smith, *The Growth and Decadence of Constitutional Government* (New York: Henry Holt, 1930), s. 88. Smith tilføjede:

> It was obvious that where a provision of the Constitution was designed to limit the powers of a governmental organ, it could be effectively nullified if its interpretation and enforcement are left to the authorities as it designed to restrain. Clearly, common sense required that no organ of the government should be able to determine its own powers.

Clearly, common sense and "miracles" dictate very different views of government. (s. 87)

regering overtrådte sine magtbeføjelser og krænkede minoriteten, så ville minoriteten have ret til at nedlægge veto på den magtudøvelse som værende i strid med forfatningen. I forbindelse med delstatsregeringer, så indebar denne teori retten til ”ophævelse” af føderal lov eller magtanvendelse inden for statens retsområde.

I teorien skulle det deraf følgende forfatningssystem sikre, at den føderale regering kontrollerede ethvert overgreb af den enkelte stat på individets rettigheder, mens staterne kunne kontrollere overdreven føderal magt over individet. Og alligevel, mens disse begrænsninger uden tvivl ville være mere effektive end de nuværende, så er der mange udfordringer og problemer ved Calhouns løsning. Hvis en mindre interessegruppe retmæssigt skulle have vetoret ift. anliggender, der berører den, hvorfor så stoppe ved delstaterne? Hvorfor ikke have vetoret i regionerne, byerne eller menighederne? Derudover er interesser ikke kun sektionsopdelte, de er også relaterede til erhverv, sociale omstændigheder, osv. Hvad med bagere eller taxichauffører eller enhver anden beskæftigelse? Bør *de* ikke også have lov til at have vetoret i forhold til anliggender, der vedrører deres liv? Dette bringer os tilbage til den vigtige pointe om, at ”ophævelsesteori” begrænser sig til *statslige agenturer*. Vi må ikke glemme, at den føderale

regering og delstatsregeringerne stadig er stater og stadig bliver guidet af deres egne statsinteresser fremfor de private borgeres interesser. Hvad forhindrer Calhouns system i at have den modsatte virkning, hvor stater tyranniserer deres borgere og kun nedlægger veto overfor den føderale regering, når den forsøger at *stoppe* delstatstyranniet? Hvad forhindrer den føderale regering og delstatsregeringerne i at danne gensidigt profitable alliancer, hvor de i samarbejde udnytter borgerne? Og selv hvis private erhvervsgrupper blev tildelt en form for "funktionel" repræsentation i regeringen, hvad vil så forhindre dem i at bruge staten til at opnå subsidier og andre privilegier til dem selv eller gennemtvinge karteltvang over sine egne medlemmer?

Kort sagt anvender Calhoun ikke sin banebrydende teori om samtidighed ned til et niveau, der er dybt nok: han anvender den ikke på selve *individet*. Hvis individet, når det kommer til stykket, er den, hvis rettigheder der skal beskyttes, så ville en sammenhængende samtidighedsteori indebære vetoret til hvert individ; dvs. en form for "enstemmighedsprincip." Når Calhoun skriver, at det bør være "umuligt at igangsætte eller fortsætte dens [statens] handlinger uden alles samtidige samtykke," så antyder han måske ubevidst netop

denne konklusion.[32] Men den slags spekulation begynder at føre os for langt væk fra vores emne, da der for enden af denne vej er politiske systemer, som i det hele taget knapt kan kaldes "stater."[33] Præcis ligesom en delstats ret til "ophævelse" indebærer dens ret til *løsrivelse*, så vil et individs ret til "ophævelse" indebære ethvert individs ret til at "løsrive" sig fra staten, han lever i.[34]

Dermed har staten uvægerligt udvist et slående talent for udvidelsen af dens magtbeføjelser langt ud over

---

[32] Calhoun, *A Disquisition on Government*, s. 20-21.

[33] I de seneste år har enstemmighedsprincippet oplevet en genoplivning i en yderst fortyndet form, særligt i professor James Buchanans skriverier. At injicere enstemmighed ind i den nuværende situation, men kun anvende det på ændringer i status quo og ikke på eksisterende love, kan kun resultere i transformationen af endnu et begrænsende koncept til en retfærdiggørende blåstempling af statens aktiviteter. Hvis enstemmighedsprincippet kun skal anvendes ved ændringer i love og bekendtgørelser, da kommer den indledende tilstand til at gøre hele forskellen. Cf. James Buchanan og Gordon Tullock, *The Calculus of Consent* (Ann Arbor: University of Michigan Press, 1962), passim.

[34] Cf. Herbert Spencer, "The Right to Ignore the State," i *Social Statics* (New York: D. Appleton, 1890), s. 229-239.

de begrænsninger, der er blevet pålagt den. Da staten nødvendigvis lever af den tvungne beslaglæggelse af privat kapital, og da dens udvidelse nødvendigvis kræver kontinuerligt større indtrængen på private individer og virksomheder, da må vi vurdere staten som værende dybt *anti*kapitalistisk i sin opbygning og af natur. På den måde er vores holdning den modsatte af det marxistiske diktum, at staten i dag er den herskende klasses - angiveligt kapitalisternes - "udøvende komite." I stedet består staten – organisatoren af det politiske middel – af og er kilden til den "herskende klasse" (eller snarere den herskende *kaste*) og er i permanent opposition til *ægte* privat kapital. Vi kan derfor med Jouvenels ord sige:

> Kun de; der ikke kender til nogen anden tid end deres egen, de, der er fuldstændigt blanke ift. den måde, magten har opført sig på igennem tusindvis af år; vil anse disse udviklinger [nationalisering, indkomstskatter, osv.] som resultatet af et særligt sæt doktriner. De er faktisk blot magtens normale manifestation og afviger slet ikke fra naturen af Henrik d. 8.'s konfiskering af klostrene. Det samme princip gør sig her gældende; og de samme kendetegn er tilstede ved alle disse tiltag, inklusiv den hurtige ophøjelse af de, der deler udbyttet. Uanset om det er socialistisk eller ej, så må magt altid være i krig med de kapitalistiske autoriteter og plyndre

kapitalisternes akkumulerede rigdomme; når den gør det, følger den sin natur.[35]

[35] Jouvenel, *On Power*, s. 171.

HVAD STATEN FRYGTER

Det, staten frygter mest af alt, er, selvfølgelig, hvilken som helst fundamental trussel imod dens magt og eksistens. Statens fald kan forekomme på to primære måder: (a) igennem en anden stats erobring eller (b) ved at dens undersåtter vælter den – kort sagt: igennem krig eller revolution. Som de to grundlæggende trusler opildner krig og revolution uden undtagelse statens herskere til at gøre deres maksimale indsats, og den maksimale mængde propaganda spredes iblandt befolkningen. Som skrevet ovenfor, så skal enhver krig altid bruges til at mobilisere befolkningen til at komme staten til undsætning i den tro, at den beskytter sig selv. Fejlslutningen ved dette bliver åbenlys, når værnepligten bliver brugt imod dem, der nægter at "forsvare" sig selv, og derfor bliver tvunget til at blive en del af statens militær: det er ikke nødvendigt at uddybe, at det selvfølgelig ikke er tilladt for dem at "forsvare" sig imod "deres egen" stats handling.

I forbindelse med krig bliver statens magt udvidet mest muligt, og igennem sloganer som "forsvar" og "krise" kan den tyrannisere befolkningen på en måde,

der ellers formentligt ville blive bekæmpet i fredstid. Krig medfører derfor mange fordele for en stat, og enhver moderne krig har da medført en permanent arv af øgede statslige byrder pålagt de bekrigende befolkninger. Krig giver også staten fristende muligheder for at erobre land, hvor den kan udøve sit voldsmonopol. Randolph Bourne havde helt ret, da han skrev, at "krig er statens helbred," men for en specifik stat betyder krig enten helbred eller alvorlig skade.[36]

Vi kan teste hypotesen, om at staten er mere interesseret i at beskytte sig selv end dens befolkning, ved at spørge: hvilken slags forbrydelser efterforsker staten mest intenst og straffer den hårdest – forbrydelserne imod sin befolkning eller imod *sig selv*? De værste forbrydelser i statens leksikon er næsten uden undtagelse ikke invasion af privat ejendom eller person, men

[36] Vi har allerede set, at de intellektuelles støtte er essentiel for staten, og dette inkluderer støtte imod dens to uvelkomne trusler. Se derfor Randolph Bourne, "The War and the Intellectuals," i *The History of a Literary Radical and Other Papers* (New York: S.A. Russell, 1956), s. 205-222, angående amerikanske intellektuelles rolle i forbindelse med USA's indtræden i Første Verdenskrig. Som Bourne skriver er en vanlig metode for intellektuelle til at opnå støtte til statens handlinger at dirigere enhver diskussion inden for rammerne af grundlæggende statslig politik og at fraråde enhver fundamental eller total kritik af dette rammeværk.

trusler imod sin egen trivsel, som eksempelvis landsforræderi, hvis en soldat deserterer til fjenden, hvis man ikke dukker op til session, undergravende konspirationsvirksomhed, snigmord af en statsleder og økonomisk kriminalitet overfor staten som møntfalskneri eller skatteunddragelse. Eller sammenlign den iver, der bliver lagt i jagten på en, der overfalder en politimand, med den opmærksomhed staten har på overfaldet af en almindelig borger. Alligevel slår statens åbenlyse beskyttelse af sig selv kun få mennesker som værende i strid med dens formodede eksistensgrundlag.[37]

---

[37] Som Mencken skriver på uforlignelig vis:

> This gang (”the exploiters constituting the government”) is well nigh immune to punishment. Its worst extortions, even when they are baldly for private profit, carry no certain penalties under our laws. Since the first days of the Republic, less than a few dozen of its members have been impeached, and only a few obscure understrappers have ever been put into prison. The number of men sitting at Atlanta and Leavenworth for revolting against the extortions of the government is always ten times as great as the number of government officials condemned for oppressing the taxpayers to their own gain. (Mencken, *A Mencken Chrestomathy*, s. 147–48)

For en livlig og underholdende beskrivelse af manglen på beskyttelse af individet imod indtrængen fra sine ”beskyttere” på sin frihed, se H.L. Mencken, ”The Nature of Liberty,” i *Prejudices: A Selection* (New York: Vintage Books, 1958), s. 138-143.

HVORDAN STATER RELATERER TIL HINANDEN

Eftersom Jordens territorium er opdelt imellem diverse stater, må mellemstatslige forhold optage en stor del af statens tid og energi. En stats naturlige tendens er at udvide sin magt, og eksternt finder sådan en udvidelse sted igennem erobring af et territorium. Medmindre et sådant territorium er statsløst eller ubeboet, så vil enhver sådan erobring indebære en interessekonflikt imellem to sæt statsledere. Kun en gruppe af herskere kan opnå tvangsmonopol over et givent territorium på ethvert givent tidspunkt: Stat X's fuldstændige magt over et territorium kan kun opnås ved at uddrive Stat Y. Mens krig er risikofyldt, så vil der være en evig tendens til det blandt stater kun afbrudt af fredsperioder og skiftende alliancer og koalitioner.

Vi har set, at det "interne forsøg" eller "indenrigsforsøget" på at begrænse staten i det syttende til det nittende århundrede nåede sin mest bemærkelsesværdige form igennem konstitutionalisme. Dens "eksterne" eller "udenrigs-" modstykke fandt sted i form af

udviklingen i "international lov" og "de neutrales rettigheder."[38] En del international lov var oprindeligt helt privat og opstod ud af købmænds og handlendes behov for overalt at kunne beskytte deres ejendom og træffe afgørelser i stridsspørgsmål. Eksempler på dette er den maritime lov og handelsret. Men selv statslige regler opstod frivilligt og blev ikke pålagt af en international superstat. Målet med "krigslove" var at begrænse mellemstatslige ødelæggelser *til selve statsapparatet* og dermed beskytte den uskyldige, "civile" befolkning fra krigens mord og ødelæggelse. Målet med udviklingen af de neutrales rettigheder var at beskytte privat, civiliseret, international handel, selv imellem "fjendtlige" nationer, imod beslaglæggelse af en af de bekrigende parter. Det altoverskyggende mål var da at begrænse enhver krigs omfang og i særdeleshed at begrænse dens destruktive effekt på private borgere i de neutrale og - endda - i de bekrigende lande.

Juristen F.J.P. Veale beskriver på charmerende vis denne "civiliserede krigsførelse," som det kortvarigt var kutyme i det femtende århundredes Italien:

[38] Dette skal skelnes fra moderne, international lov, der lægger vægt på at maksimere omfanget af krig igennem koncepter som "kollektiv sikkerhed."

De rige borgere og købmænd i Middelalderens Italien havde for travlt med at tjene penge og at nyde livet til at påtage sig byrderne og farerne ved selv at være soldater. Derfor brugte de tilgangen, hvor man hyrer lejesoldater til at slås for sig, og, eftersom de var sparsommelige, forretningsorienterede mennesker, afskedigede de øjeblikkeligt deres lejesoldater, når deres services ikke længere var nødvendige. Krige blev derfor udkæmpet af hære, der var hyret til den enkelte krig ... For første gang nogensinde blev soldaterlivet en fornuftig og relativt harmløs profession. Den tids generaler manøvrerede imod hinanden, ofte med perfekte færdigheder, men når den ene havde overtaget, så ville hans modstander oftest enten trække sig tilbage eller overgive sig. Det var en anerkendt regel, at en by kun måtte plyndres eller ødelægges, hvis den gjorde modstand: immunitet kunne altid købes ved at betale en løsesum. ... Som en naturlig konsekvens heraf gjorde ingen by nogensinde modstand, da det var åbenlyst, at en regering, der var for svag til at forsvare sin befolkning, havde mistet retten til borgernes loyalitet. Civile havde ikke meget at frygte i forbindelse med krigens farer, der kun var en bekymring for professionelle soldater.[39]

[39] F.J.P Veale, *Advance to Barbarism* (Appleton, Wis.: C.C. Nelson, 1953), s. 63. Ligeledes skriver professor Nef om Don

Den næsten fuldstændige separation af den civile fra statens krige i det attende århundredes Europa bliver fremhævet af Nef:

> Selv kommunikation via post kunne ikke succesfuldt begrænses i længere perioder i en krigstid. Breve cirkulerede uden censur med en frihed, der forbløffer det tyvende århundredes sind. ... Befolkningerne i de to bekrigende nationer talte med hinanden, hvis de mødtes, og når de ikke kunne mødes korresponderede de, ikke som fjender, men som venner. Den moderne opfattelse, af at et fjendtligt lands befolkning delvist kan gøres ansvarlige for deres lederes

---

Carlos-krigen, der blev udkæmpet i Italien i det attende århundrede, imellem Frankrig, Spanien, Sardinien og Østrig:

> at the siege of Milan by the Allies and several weeks later at Parma ... the rival armies met in a fierce battle outside the town. In neither place were the sympathies of the inhabitants seriously moved by one side or the other. Their only fear was that the troops of either army should get within the gates and pillage. The fear proved groundless. At Parma the citizens ran to the town walls to watch the battle in the open country beyond. (John U. Nef, *War and Human Progress* [Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1950], s. 158)

Ligeledes cf. Hoffman Nickerson, *Can We Limit War?* (New York: Frederick A. Stoke, 1934).

> krigshandlinger, eksisterede knapt nok. Ej heller havde de krigsførende herskere magten til at stoppe kommunikationen med fjendens befolkning. De gamle inkvisitoriske praksisser med spionage kombineret med religiøs dyrkelse og tro var begyndt at forsvinde, ingen sammenlignelig inkvisition forbundet med politisk eller økonomisk kommunikation blev overhovedet overvejet. Pas blev oprindeligt skabt til at sørge for sikker færden i krigstider. I løbet af det meste af det attende århundrede fandt det sjældent sted, at europæere overhovedet overvejede at droppe deres rejser i et fremmed land, som deres eget land var i krig med.[40]

Og da handel blev anset for at være gensidigt fordelagtigt for begge involverede parter, bliver det attende århundredes krigsførelse også modsvaret af en betydelig mængde "handel med fjenden."[41]

Hvor langt, stater har overtrådt reglerne for krigsførelse i dette århundrede, behøver ingen uddybelse her. I de moderne tider med total krig, kombineret med den

[40] Nef, *War and Human Progress*, s. 162.

[41] Ibid., s. 161. Angående den Amerikanske Revolutions lederes argumentation for at handle med fjenden, se Joseph Dorfman, *The Economic Mind in American Civilization* (New York: Viking Press, 1946), 1. bind, s. 210-211.

totale destruktions teknologi, er selve ideen om at holde krig begrænset til statsapparaterne mere fjern og forældet end USA's oprindelige forfatning.

Når stater ikke er i krig, er det ofte nødvendigt med aftaler for at holde friktioner på et minimum. En doktrin, der har opnået bemærkelsesværdig stor anerkendelse, er "traktaters angivelige ukrænkelighed." Dette koncept bliver omtalt som modstykket til "kontrakters ukrænkelighed." Men en traktat og en ægte kontrakt har intet tilfælles. En kontrakt overfører på præcis vis retten til privat ejendom. Da staten ikke på nogen meningsfuld måde "ejer" sit eget territorium, vil enhver aftale, den indgår, ikke overdrage rettigheder til ejendom. Hvis, eksempelvis, hr. Jensen sælger eller giver sin jord til hr. Sørensen, så kan Jensens arving ikke efterfølgende henvende sig til Sørensens arving og proklamere sin ret til jorden. Ejendomsretten er allerede overført. Gamle Jensens kontrakt binder automatisk unge Jensen, da førstnævnte allerede havde overdraget ejendommen. Unge Jensen har derfor intet krav på ejendommen. Unge Jensen kan kun kræve det, han har arvet fra gamle Jensen, og gamle Jensen kan kun testamentere ejendom, som han stadig ejer. Men hvis, på en specifik dato, regeringen i, eksempelvis, Ruritania bliver tvunget eller bestukket til at opgive noget af sit territorium til Waldavia, da er det absurd at hævde, at

regeringerne eller indbyggerne i de to lande til evig tid er forhindret i at kræve Ruritania genforenet med begrundelsen om en traktats ukrænkelighed. Hverken befolkningen eller jorden i det nordvestlige Ruritania er ejet af den ene eller anden regering. Som en naturlig følge heraf kan en regering heller ikke, med fortidens døde hånd, binde en senere regering igennem en traktat. En revolutionær regering, der vælter Ruritanias konge af tronen, kan på samme måde heller ikke gøres ansvarlig for kongens handlinger eller gæld, da en regering ikke, som et barn er det, er en ægte ”arving” af sin forgængers ejendom.

HISTORIEN, SOM ET KAPLØB IMELLEM STATSLIG OG SOCIAL MAGT

Ligesom de to grundlæggende og gensidigt udelukkende indbyrdes forhold imellem mennesker er fredeligt samarbejde og tvungen udnyttelse, produktion eller rovdrift, så kan menneskehedens historie, særligt dens økonomiske historie, betragtes som en kamp imellem disse to principper. På den ene side er der kreativ produktivitet, fredelig udveksling og samarbejde; på den anden side er der tvungen diktering og rovdrift på disse sociale relationer. Albert Jay Nock kaldte gladeligt disse stridende former "social magt" og "statslig magt."[42] Social magt er menneskets magt over naturen, hans samarbejdende transformation af naturens ressourcer og indsigt i naturens love til fordel for alle deltagende individer. Social magt er *magten over*

[42] Angående koncepterne om statslig magt og social magt, se Albert J. Nock, *Our Enemy the State* (Caldwell, Idaho: Caxton Printers, 1946). Se også Nock, *Memoirs of a Superfluous Man* (New York: Harpers, 1943) og Frank Chodorov, *The Rise and Fall of Society* (New York: Devin-Adair, 1959).

naturen – levestandarden, mennesker opnår ved gensidig udveksling. Statslig magt er, som vi har set, den tvungne parasitiske beslaglæggelse af denne produktion; en dræning af samfundets frugter til fordel for uproduktive (faktisk kontraproduktive) herskere. Mens social magt er over naturen, så er statslig magt *magten over mennesket*. Igennem historien har menneskets produktive og kreative drivkraft igen og igen fundet på nye måder at transformere naturen på til menneskets fordel. Dette har været tidspunkterne, hvor den sociale magt er løbet fra den statslige magt, og hvor statens greb over samfundet har løsnet sig. Men til evig tid har staten, efter en større eller mindre forsinkelse, bevæget sig ind på disse nye områder for endnu en gang at lamme og konfiskere den sociale magt.[43] Hvis det syttende til det nittende århundrede, i mange vestlige

[43] Midt i det kontinuerlige skift imellem sammentrækning og udvidelse sørger staten altid for at beslaglægge og beholde specifikke, kritiske ”kommandoposter” i økonomien og i samfundet. Iblandt disse kommandoposter er et monopol på vold, monopol på den ultimative juridiske magt, monopol på kommunikationskanalerne og transport (postkontoret, veje, floder, luftveje), monopol på grundvandet i den orientalske despotisme og monopol på uddannelse for at kunne forme fremtidige borgeres holdninger. I den moderne økonomi er penge den kritiske kommandopost.

lande, var tider med accelererende social magt og en tilsvarende stigning i frihed, fred og materiel velfærd, så har det tyvende århundrede primært været en tidsalder, hvor den statslige magt har arbejdet på at indhente den sociale magt – med en tilbagevenden til slaveri, krig og ødelæggelse.[44]

I dette århundrede står menneskeheden igen overfor statens ondartede styre – overfor staten, der nu er bevæbnet med frugterne af menneskets kreative kræfter, som er blevet konfiskeret og perverteret til at tjene statens formål. De sidste par århundreder har været tider, hvor mennesker prøvede at sætte forfatningsmæssige og andre begrænsninger op overfor staten blot for at finde ud af, at sådanne begrænsninger, ligesom alle andre forsøg, har fejlet. Af alle de utallige former, som regeringer har taget igennem århundrederne, af alle de koncepter og institutioner, der er blevet forsøgt, så har ingen haft held med at holde staten under kontrol. Problemet med staten er tydeligvis lige så langt fra en løsning som nogensinde. Måske må nye undersøgelser

[44] Denne parasitiske proces med at ”indhente” er nærmest blevet offentligt forkyndt af Karl Marx, der indrømmede, at socialisme må etableres igennem beslaglæggelsen af kapital, der *tidligere er blevet akkumuleret* under kapitalisme.

igangsættes, hvis den endelige, succesfulde løsning på spørgsmålet om staten nogensinde skal findes. [45]

[45] En uundværlig ingrediens til en sådan løsning må være en opløsning af alliancen imellem de intellektuelle og staten igennem opbygningen af centre for intellektuel forskning og uddannelse, der vil være uafhængige af statslig magt. Christopher Dawson bemærker, at de store intellektuelle bevægelser i forbindelse med Renæssancen og Oplysningstiden blev opnået ved at arbejde uden for, og nogle gange imod, de forskansede universiteter. Disse akademiske verdener med nye ideer blev etableret af uafhængige bidragsydere. Se Christopher Dawson, *The Crisis of Western Education* (New York: Sheed and Ward, 1961).